

معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

برنامه عملیاتی

سه ساله (۸۷-۸۸-۸۹)

سطح برنامه ریزی: استانی

عنوان برنامه عملیاتی: ارزشیابی ساختاری

مسئول واحد: دکتر محمد حسین شریفی

کارشناس برنامه عملیاتی: نغمه قربانی

«بیان مسئله»

گزارش برنامه عملیاتی سالهای قبل با شرح نقاط قوت و ضعف:

آموزش یکی از عناصر کلیدی و تفکیک ناپذیر رشد و توسعه و یکی از مهمترین راهبردهای تضمین موفقیت های خدماتی در تمامی ابعاد مختلف اجتماعی است. در حیطه ارتقاء سلامت جامعه نیز ارائه آموزش صحیح و منطبق با اصول علمی روز، از منحصرترین راه های دستیابی به سطح مطلوب بهداشت و سلامت محسوب می شود و در این زمینه ارتقاء کیفی فعالیت های آموزشی همواره یکی از مسایل مهم دست اندرکاران و متخصصان امر آموزش به شمار می رود و در عرصه های مختلف علوم آموزشی تلاش بدون وقفه ای برای ارائه راهکارهایی جهت آموزش های موفق و اثر بخش تر و غلبه بر موانع و مسایل آن صورت می گیرد. آموزش زمانی موثر است که بر اساس نیاز آموزش گیرندگان باشد و در این مقوله به ساختار کلاسهای آموزشی نیز توجه ویژه گردد. کیفیت برگزاری جلسات آموزشی که توسط کارشناسان ستادی برگزار می گردد از جایگاه مهمی در اثر بخشی برنامه های آموزشی برخوردار است لذا ارزشیابی ساختاری جلسات آموزشی یکی از اولویت های برنامه است، در برنامه حاضر کیفیت ساختاری برگزاری جلسات آموزشی بصورت کمی و بر اساس معیارهای ارزشیابی ده گانه تعیین شده که شامل اهداف آموزشی، بسته آموزشی، توزیع بسته آموزشی، شیوه سخنرانی، شیوه های نوین آموزشی، وسایل کمک آموزشی، محیط آموزشی، زمان آموزش، مهارتهای ارتباطی و ارزشیابی می باشد، مورد ارزیابی قرار می گیرد و این امر به مدیریت شهرستان کمک می کند تا بر اساس نتایج کمی دریافت شده از این ارزشیابی، کیفیت جلسات آموزشی را که توسط کارشناسان واحدهای ستادی برگزار می گردد مورد ارزیابی قرار دهند و با دریافت نقاط ضعف و قوت و برنامه ریزی مناسب در جهت ارتقاء کیفیت جلسات آموزشی و هزینه اثر بخشی آن گامهایی برداشته شود.

مشکلات برنامه:

- ۱- کارشناسان روش صحیح سخنرانی را نمی دانند.
- ۲- متون آموزشی در جلسات آموزشی ارائه نمی گردد.
- ۳- محیط فیزیکی جلسات آموزشی مناسب نمی باشد.
- ۴- کمبود استفاده از وسایل کمک آموزشی در جلسات آموزشی
- ۵- از تکنولوژی آموزشی کمتر استفاده می گردد.
- ۶- کارشناسان با شیوه های نوین آموزشی آشنایی ندارند.
- ۷- مهارت ارتباطی مدرسین در سطح پایین است.
- ۸- جلسات آموزشی ارزشیابی نمی گردد.
- ۹- زمان آموزش مناسب نمی باشد.

روند زمانی شاخصهای برنامه در ۵ سال اخیر در استان:

						سال شاخص
شش ماه اول ۸۷	شش ماه اول ۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	
۶۸ %	۶۰ درصد	۴۰ درصد				جلسات آموزشی ارزشیابی شده
۷/۳	۶.۵	۶				میانگین نمرات ارزشیابی جلسات آموزشی برگزار شده

وضعیت شاخصهای برنامه در شهرستانها در سال ۸۵:

شهرستان	عنوان شاخص	آباده	اقلید	ارسنجان	استهبان	بوانات	پاسارگاد	خنج	خرم بید	داراب	زرن دشت	سپیدان	شیراز	فراسیند	فیروزآباد	فیروزکوه/زین	کارون	لار	لامرد	مرودمشت	ممسنی	مهر	نی ریز
	جلسات آموزشی ارزشیابی شده		۱۱	۱۸	۸	۱۲	۴		۱۲		۱۰	۱۱	۱۳	۷	۵	۱۳	۱۱	۱۳	۲۵	۲۵	۷	۷	۲۰
	میانگین نمرات ارزشیابی جلسات آموزشی برگزار شده		۵.۹	۷.۲	۸.۱	۷.۴	۷.۶		۵.۹		۵.۶	۷.۶	۵.۲	۴.۸	۸.۱	۴.۳	۶.۶	۶.۳	۸.۴	۱.۸	۶.۴	۷.۷	۷.۵

تحلیل وضعیت موجود بر اساس شاخصها و عملیاتی سال قبل:

این برنامه در سال ۸۵ بصورت یک طرح تحقیقاتی وبا مشارکت کارشناسان ستاد شهرستان ودر طی جلسات متعدد طراحی واز ۸۵/۱۰/۱ با حضور کارشناس آموزش سلامت در جلسات آموزشی برگزار شده وتکمیل چک لیست مربوطه اجرا گردیده است .در مدت اجرای طرح تعداد ۸۴ جلسه آموزشی برگزار شده توسط کارشناسان ستادی شهرستانها از نظر ساختاری مورد ارزشیابی قرار گرفته است که میانگین نمره ۶ در ارزشیابی ساختاری این جلسات کسب شده است. طبق برنامه در مرداد و شهریور آموزش کارشناسان ستادی شهرستانها توسط کارشناس آموزش سلامت شهرستان انجام شده است .

در سه ماهه سال ۸۷ در ۸۲٪ کلاسهای برگزار شده توسط کارشناسان ارزشیابی ساختاری صورت گرفته . میانگین نمره در این جلسات ۷/۳ بوده که عمده مشکل در زمینه ساختمان در حد قابل پیش بینی بوده است اما بعلت یک سری فاکتورهای موجود در کلاسهای آموزشی از قبیل محیط آموزش که تغییر آنها مشکل است میانگین نمرات بیش از حد خاصی افزایش نیافته است.

در ارزیابی صورت گرفته در ۱۰ آیتم ساختار جلسات بیشترین رشد را در شیوه آموزشی و کمترین رشد در محیط آموزشی بوده است.

هدف کلی: ارتقاء سطح سواد بهداشتی جامعه از طریق توسعه ارزشیابی ساختاری جلسات برگزار شده توسط کارشناسان ستادی

درصد پیشرفت سالانه			اهداف اختصاصی	ردیف	راهکارها	
۸۹	۸۸	۸۷				
%۹۰	%۸۰	%۷۰	افزایش اجرای ارزشیابی ساختاری در کلاسهای آموزشی برگزار شده توسط کارشناسان در شهرستان از %۷۰ در سال ۸۷ به %۹۰ در سال ۸۹	O۱	توسعه کمی و کیفی ارزشیابی ساختاری جلسات آموزشی کارشناسان ستادی مراکز بهداشت شهرستانها	S۱
۸	۷.۵	۷	افزایش میانگین نمره ارزشیابی ساختاری جلسات آموزشی برگزار شده توسط کارشناسان ستادی شهرستانها از ۶ به ۸	O۲		
۷۰	۶۰	۵۰	افزایش درصد کارشناسان ستادی مراکز بهداشت شهرستانها توانمند شده در خصوص اصول ۱۰ گانه ساختار جلسات آموزشی از ۵۰ درصد در سال ۸۷ به ۷۰ درصد تا پایان سال ۸۸	O۱	توانمند سازی آموزشی کارشناسان ستادی آموزش دهنده مراکز بهداشت شهرستانها	S۲

جدول فعالیت ها

راهکار: توسعه کمی و کیفی ارزشیابی ساختاری جلسات آموزشی کارشناسان ستادی مراکز بهداشت شهرستانها					S
هدف عملیاتی: افزایش اجرای ارزشیابی ساختاری در کلاسهای آموزشی برگزار شده توسط کارشناسان در شهرستان از ۷۰٪ در سال ۸۷ به ۹۰٪ در سال ۸۹					O
توضیحات	برآورد هزینه	زمان	مسئول پیگیری	شرح فعالیت	A کد فعالیت
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	تکمیل چک لیست ارزشیابی ساختاری کلاسهای آموزشی برای کلیه کلاسهای برگزار شده	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	جمع بندی واستخراج محتوی چک لیست	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	برنامه ریزی مناسب با توجه به مشکلات موجود واستخراج شده در چک لیست	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	برگزاری کلاسهای آموزشی جهت رفع نواقص موجود	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	تکمیل مجدد چک لیست ارزشیابی ساختاری جهت کلیه کلاسهای آموزشی برگزار شده	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	ارزشیابی ومقایسه با قبل	

جدول فعالیت ها

راهکار: توسعه کمی و کیفی ارزشیابی ساختاری جلسات آموزشی کارشناسان ستادی مراکز بهداشت شهرستانها					S
هدف عملیاتی: افزایش میانگین نمره ارزشیابی ساختاری جلسات آموزشی برگزار شده توسط کارشناسان ستادی شهرستانها از ۶ به ۸					O
توضیحات	برآورد هزینه	زمان	مسئول پیگیری	شرح فعالیت	A کد فعالیت
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	تکمیل چک لیست ارزشیابی ساختاری کلاسهای آموزشی برای کلیه کلاسهای برگزار شده و ارسال آن به مرکز بهداشت استان	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	جمع بندی واستخراج محتوی چک لیست و تجزیه و تحلیل آن و ارائه پس خوراند به مرکز بهداشت شهرستان هر سه ماه یکبار	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	مقایسه نتایج گزارشات جدید از برگزاری جلسات آموزشی ثر شهرستانها با نتایج گذشته و تنظیم گزارش	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	تشکیل جلسه مشترک با کارشناسان ستادی شهرستانها	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	تکمیل مجدد چک لیست ارزشیابی ساختاری جهت کلیه کلاسهای آموزشی برگزار شده	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان واستان	ارزشیابی ومقایسه با قبل	

جدول فعالیت ها

راهکار: توانمند سازی آموزشی کارشناسان ستادی آموزش دهنده مراکز بهداشت شهرستانها					S
هدف عملیاتی: کارشناسان ستادی مراکز بهداشت شهرستانها توانمند شده در خصوص اصول ۱۰ گانه ساختار جلسات آموزشی از ۵۰ درصد در سال ۸۷ به ۷۰ درصد تا پایان سال ۸۸					O
توضیحات	بر آورد هزینه	زمان	مسئول پیگیری	شرح فعالیت	A کد فعالیت
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان	برگزاری کارگاههای آموزشی در خصوص شیوه های نوین آموزشی	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان	تهیه متون آموزشی در راستای اهداف آموزشی تعیین شده	
			کارشناس آموزش دهنده	ارائه متون آموزشی در جلسات آموزشی برگزار شده	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت	برگزاری کارگاه آموزشی مهارت ارتباطی	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان	برگزاری کارگاههای آموزشی در خصوص شیوه های نوین آموزشی	
			کارشناس مسئول آموزش سلامت شهرستان	تهیه متون آموزشی در راستای اهداف آموزشی تعیین شده	

شاخصهای پایش و ارزشیابی:

شاخص اندازه گیری	کد هدف	ردیف
درصد جلسات آموزشی کارشناسان ستادی که ارزشیابی شده اند	S1O1	۱
میانگین نمره ارزشیابی جلسات آموزشی برگزار شده توسط کارشناسان	S1O2 S2O1	۲
درصد کارشناسان ستادی توانمند در خصوص اصول ۱۰ گانه ساختار جلسات آموزشی		۳
درصد جلسات آموزشی که از نظر شیوه آموزشی نمره قابل قبول گرفته اند.		۴
درصد جلسات آموزشی که از نظر فضای فیزیکی نمره قابل قبول گرفته اند.		۵